

РОЗДІЛ 4
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО,
ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 340.132.627

ПРО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ
«ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ» ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ABOUT IMPROVEMENT OF LEGISLATIVE DEFINITION OF THE
CONCEPT OF “INNOVATION PROJECT” AS A MECHANISM OF
PROTECTION OF INNOVATION ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Васильченко Н.В.,

*старший викладач кафедри галузевих юридичних дисциплін
ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»*

Наукова стаття присвячена актуальному питанню інноваційного розвитку держави, підприємства, суспільних відносин. Інноваційний розвиток – це не тільки шлях успіху, а й засіб забезпечення безпеки.

Необхідно, щоб державна політика в цій сфері створила сприятливі умови для розвитку інноваційної діяльності, від моменту зародження ідеї до випуску на ринок нових товарів та послуг.

В нашій роботі ми розглянули питання законодавчого закріплення дефініції поняття «інноваційний проєкт» і запропонували додати це поняття до переліку об’єктів права інтелектуальної власності.

Логіка викладу матеріалу в статті наступна. По-перше, ми проаналізували ознаки об’єктів права інтелектуальної власності. Нормативне закріплення мають дві (хоч це число також можна оспорити), визначені законом, ознаки: інтелектуальна та творча.

Крім того всі об’єкти права інтелектуальної власності об’єднують інші ознаки, які можна знайти по змісту тексту законів: 1) всі вони можуть бути оцінені й включені в цивільний оборот на комерційних умовах; 2) всі вони є носіями певної інформації; 3) всі вони мають матеріальну форму фіксації цієї інформації (папір, електронна форма, холст, публічний виступ); 4) кожний має автора (авторів).; 5) всі вони легітимовані тощо.

По-друге, ми розглянули поняття «інноваційний проєкт» з огляду на наявність в ньому цих перелічених ознак.

Ми зробили висновок, що за всіма ознаками інноваційний проєкт схожий на твір: він є результатом творчої діяльності людини, носієм певної інформації, має матеріальну форму фіксації інформації, має автора й може бути оцінений і включений в цивільний оборот на

комерційних умовах. І головне — він має ознаку охороноздатності, тобто визнається об'єктом правовідносин відповідними органами за встановленою процедурою.

По-третє, ми надали ряд пропозицій щодо вдосконалення правових норм, які регулюють інноваційну діяльність. Було запропоновано, перш за все, привести у відповідність норми Закону України «Про інноваційну діяльність», в якому дві статті, 1 й 12, «конкурують» між собою щодо визначення поняття «інноваційний проєкт». Не можуть існувати два різних визначення одного поняття в тексті закону.

Крім того було запропоновано інноваційний проєкт додати до переліку об'єктів права інтелектуальної власності: в статтю 420 Цивільного кодексу України та в статтю 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Також нами внесено пропозицію відносно реєстрації інноваційного проєкту в Законі України «Про інноваційну діяльність»: «Суб'єкт інноваційної діяльності може зареєструвати інноваційний проєкт у відповідному державному органі. Державна реєстрація інноваційного проєкту обов'язкова, якщо він претендує на державну фінансову підтримку». Інші проєкти, які не претендують на таку підтримку, можуть забезпечити охороноздатність шляхом використання знаку копірайту.

Ключові слова: об'єкти права інтелектуальної власності, ознаки об'єктів права інтелектуальної власності, законодавче визначення, інновація, інноваційний проєкт, реєстрація інноваційного проєкту.

The scientific article is devoted to the pressing issue of innovative development of the state, enterprise, and public relations. Innovative development is not only a way of success, but also a means of security.

It is necessary for the state policy in this sphere to create favorable conditions for the development of innovative activity, from the moment of the idea's birth to the launch of new goods and services.

In our work, we have considered the issues of legislative fixing of the definition of the concept of “innovative project” and proposed to add this concept to the list of objects of intellectual property rights.

The logic of presentation of the material in the article is as follows. First, we examined the features of intellectual property rights. There are two signs with normative fixings (though this number can also be challenged) defined by law: intellectual and creative.

In addition, all intellectual property objects combine other features that can be found in the content of the text of the laws: 1) they can all be evaluated and included in a commercial transaction on a commercial basis; 2) they are all carriers of certain information; 3) they all have a material form of recording this information (paper, electronic form, canvas, public speaking); 4) each has an author(s); 5) they are all legitimized, etc.

Secondly, we have considered the concept of “innovation project” in view of the presence of these listed features.

We conclude that an innovative project is similar to a work: it is the result of human creative activity, the bearer of certain information, has a material form of information fixation, it has an author and can be evaluated and included in a civil turnover on a commercial basis. And

most importantly it has a sign of security, it is recognized as the object of legal relations by the appropriate authorities in accordance with the established procedure.

Thirdly, we have made a number of proposals to improve the legal rules governing innovation. It was proposed, first of all, to align with the norms of the Law of Ukraine “About Innovative Activity”, in which two articles, 1 and 12, “compete” with each other in defining the concept of “innovative project”. There can be no concept in two different definitions.

In addition, an innovative project was proposed to be added to the list of objects of intellectual property rights: in Article 420 of the Civil Code of Ukraine and in Article 8 of the Law of Ukraine “About Copyright and Related Rights”.

We also submitted a proposal regarding the registration of an innovation project in the Law of Ukraine “About Innovation Activity”: “The subject of innovation activity may register the innovation project with the relevant public authority. State registration of an innovative project is obligatory if it applies for state financial support”. Other projects that do not claim such support may provide a mark of safety by using the copyright sign.

Keywords: objects of intellectual property rights, features of objects of intellectual property rights, legislative definition, innovation, innovative project, registration of an innovative project.

Постановка проблеми. Сучасні економічні виклики вимагають від суб’єктів господарювання значну увагу приділяти інноваційній діяльності, а від права – забезпечувати її законність.

Суттєвим для інноваційного руху підприємств, підвищення рівня їх конкурентоздатності є застосування об’єктів права інтелектуальної власності.

Значимість інтелектуальної власності в умовах інноваційного розвитку світової економіки полягає в тому, що вона є фундаментом створення інновацій. Слабке використання суб’єктами господарювання об’єктів інтелектуальної власності пояснюється наявністю низки невирішених проблем у законодавстві.

Стан опрацювання цієї проблематики. Дослідженням механізмів розвитку інноваційної діяльності в науці приділяється достатня увага. В сучасній науковій літературі проблеми інновацій, інноваційного розвитку активно обговорюють науковці економічних спеціальностей. А серед правників господарсько-правовими проблемами інноваційної

діяльності займались та продовжують цю справу : Ю.Є. Атаманова, Д.Е. Висоцький, А.П. Гетьман, Д.В. Задихайло, Е.Р. Зельдіна, Д.В. Зятіна, В.К. Мамутова, О.П. Орлюк, О.П. Подцерковний, Н.І. Седоволоса, С.М. Смеричевський та інші. Щодо вдосконалення правовідносин в сфері права інтелектуальної власності можна перелічити науковців, результати досліджень яких обговорюються науковою спільнотою: О.В. Жилінкова, О.А. Підпригора, О.П. Світличний, П.М. Цибульов. Також учені, праці яких згадані в нашій статті: О.В. Дзера, Т.М. Вахонєва, Н.С. Кузнєцова, Р.А. Майданник, Ю.С. Мельниченко, О.В. Піхурець, В.А. Попов, О.І. Харитонова. Однак питання правового забезпечення відносин у інноваційній сфері та в праві інтелектуальної власності залишаються одними з найбільш дискусійних.

Мета статті. Проаналізувати правові норми діючого законодавства в сфері інноваційної діяльності та права інтелектуальної власності; надати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення правових норм, які стосуються визначення поняття «інновацій-

ний проєкт» та класифікації об'єктів права інтелектуальної власності.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж обґрунтувати пропозиції щодо вдасконалення визначення поняття «інноваційний проєкт», необхідно відповісти на питання: «Які об'єкти правового регулювання інноваційного законодавства можуть бути об'єктами права інтелектуальної власності?»

Якщо звернутись до норм цивільного законодавства, зокрема до статті 418 Цивільного кодексу України, поняття інтелектуальної власності розглядається як право на об'єкт, який за своєю сутністю є результатом інтелектуальної, творчої діяльності людини [1]. Як бачимо, закон закріплює такі ознаки об'єкту права інтелектуальної власності: ознака інтелектуальна та ознака творча. Відповідно до існуючих визначень понять «інтелектуальна» та «творча», можна зрозуміти, що це два різних поняття.

Всі інші ознаки об'єкту «завуальовані» в нормах права, не мають конкретного вираження, або мають конкретне вираження тільки в спеціальній, науковій літературі.

Тому, як влучно зазначає О. Харитонова, ми маємо не перелік ознак об'єктів прав (правовідносин) інтелектуальної власності, а перелік самих об'єктів прав [2, с. 94].

Творчість - діяльність людини, спрямована на створення якісно нових, духовних або матеріальних цінностей, нового, неповторного, оригінального.

Одне із найбільш вдалих визначень творчої діяльності, на думку авторів підручника «Цивільне право України» за редакцією О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданника є визначення видатного українського цивіліста й основоположника наукових розробок права інтелектуальної власності в незалежній Україні О.А. Підпригори: «Творча діяльність, або просто творчість – це

цілеспрямована інтелектуальна діяльність людини, результатом якої є щось нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю» [3, с. 800].

Тетяна Вахонєва, розглядаючи складові поняття права інтелектуальної власності, стверджує, що інтелектуальна діяльність – це свідома, раціональна, осмислена діяльність людини шляхом використання розуму, результатом якої є дослідження законів природи, створення творів науки, літератури, мистецтва, здійснення осмисленої практичної діяльності в різних сферах суспільного життя. Тож, інтелектуальна діяльність передбачає здійснення саме розумової раціональної діяльності, що в більшості випадків передбачає й творчу діяльність. «Більшість об'єктів права інтелектуальної власності, – стверджує науковець, – створюються саме в результаті інтелектуальної та творчої діяльності, про те ці поняття не можна ототожнювати й творчість – не обов'язковий критерій віднесення результату людської діяльності до об'єктів права інтелектуальної власності» [4, с. 27].

Олена Харитонова також звертає увагу на те, що не всі результати творчої діяльності мають «інтелектуальне забарвлення», тобто виступають також і результатом розумової (інтелектуальної) діяльності. А отже не всі результати творчої діяльності стають об'єктами інтелектуальної власності [2, с. 96]. Для класифікації об'єктів прав інтелектуальної власності, результати діяльності людини обов'язково мають бути «творчими», але не обов'язково «інтелектуальними» у точному значенні останнього поняття [2, с. 97].

Отже, постають такі питання: що мав на увазі законодавець перелічуючи ознаки в статті 418 Цивільного кодексу України «результат інтелектуальної, творчої діяльності людини»: це дві різні ознаки чи одна й таж

сама ознака тільки деталізована в формулюванні? З погляду на процитовані вище наукові думки, яке з визначень є більш важливим для об'єкту права інтелектуальної власності: інтелектуальна чи творча?

Автори згаданого підручника розглядають ці два слова взагалі, як одне поняття. Їх вони поєднують в одну ознаку, навіть не ставлячи коми між ними: «Особливістю об'єктів права інтелектуальної власності є те, що вони мають бути результатом інтелектуальної творчої діяльності». І далі акцентують увагу на тому, що творчий характер результатів є обов'язковою ознакою об'єкта права інтелектуальної власності [3, с. 805].

Отже, складається таке враження, що є певний різнобій у визначенні головного критерію об'єкту права інтелектуальної власності. Це результат якої діяльності людини: інтелектуальної чи творчої, або просто творчої діяльності, яка за своєю сутністю є діяльністю інтелектуальною? Тоді можливо слід було закріпити цю ознаку, як просто «творчу»?

Також всі об'єкти права інтелектуальної власності об'єднують наступні ознаки:

- 1) всі вони можуть бути оцінені й включені в цивільний оборот на комерційних умовах;
- 2) всі вони є носіями певної інформації;
- 3) всі вони мають матеріальну форму фіксації цієї інформації (папір, електронна форма, холст, публічний виступ);
- 4) кожний має автора (авторів).

Олена Харитонова ще додає додаткову ознаку – легітимованість, що забезпечує охороноздатність об'єкту. Так, якщо твори літератури, науки і мистецтва стають об'єктами цивільних прав з моменту їх створення, то винаходи, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції – з моменту кваліфікації їх як результатів інтелектуальної власності у

встановленому порядку відповідними органами [2, с. 98].

Автори згаданого підручника також перелічують ще спільні ознаки для об'єктів права інтелектуальної власності, окрім ознаки творчості:

- 1) форма вираження;
- 2) оригінальність (для об'єктів права промислової власності);
- 3) придатність для втілення у певному матеріальному носіїві й здатність бути відділеним від свого творця [3, с. 805].

В історичному розвитку права були висловлювання щодо введення ще однієї ознаки — «суспільна значимість об'єкту права інтелектуальної власності», але вона не отримала не наукової підтримки, не законодавчого оформлення [5, с. 64].

Отже, можна зробити висновок, що основними ознаками об'єктів права інтелектуальної власності, які закріплені в правових нормах, є, по-перше, ознака творчості, по-друге, ознака об'єктивного вираження, як можливість бути втіленим у матеріальному об'єкті, по-третє, ознака охороноздатності, тобто можливість бути визнаним об'єктом, що охороняється законодавством і об'єктом цивільного обороту.

Переходимо до розгляду понять об'єктів правового регулювання інноваційного законодавства.

Закон України «Про інноваційну діяльність» (2002 р.) (далі Закон) закріплює таке визначення інновації, – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальну сферу [6].

В наукових джерелах існує дві точки зору на тлумачення терміну «інновація»: динамічна та статична. Прихильники першої точки зору (динамічної) розуміють інновацію як процес, що охоплює дослідження, проектування, розроблення, організацію виробництва, комерціалізацію і поширення нових продуктів, технологій, принципів замість існуючих. Інші науковці вважають (статична точка зору), що інновація – це кінцевий результат інноваційного процесу у вигляді нової техніки (продукції, технології, нового методу, що впроваджується на ринку [7, с. 251].

Фактично у законодавчому визначенні зміст «інновації» розкривається через кінцевий результат інноваційного процесу у вигляді нової технології, продукту або послуги, організаційно-технічного рішення. Отже, законодавець застосував статичну точку зору [7, с. 251].

Інноваційна діяльність в Законі визначається, як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

Також Закон закріплює поняття «інноваційний проєкт»: комплект документів, що визначає процедуру і комплекс усіх необхідних заходів (у тому числі інвестиційних) щодо створення і реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції. Й терміни «інноваційний продукт» та «інноваційна продукція». Інноваційний продукт - результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки. Інноваційна продукція – нові конкурентоздатні товари чи послуги.

Якщо розмістити терміни «інновація», «інноваційна діяльність», «інноваційний проєкт», «інноваційний продукт» та «інно-

ваційна продукція» в порядку, в якому вони проходять свій «життєвий» цикл (відповідно до законодавчого визначення), то ми отримаємо таку конструкцію: «інноваційний проєкт - інноваційний продукт - інноваційна діяльність - інновація - інноваційна продукція».

Інновація серед цих етапів, дійсно, виглядає статичною. Це результат, а не процес. Не можна інновацію розглядати як процес, в якому поєднуються етапи появи ідеї, розробки проєктної документації, виробництво експериментального зразка продукції, доведення до комерційного використання, поширення продукції тощо. Отже, перелічені дії не можуть бути інновацією, бо вони не статичні, тоді як назвати їх всіх в сукупності? Інноваційною діяльністю? Згідно з Законом – ні, бо він цією діяльністю назвав тільки етап використання й комерціалізацію наукових досліджень та розробок.

Інноваційний проєкт в Законі також «стоїть осторонь» від інноваційної діяльності. Отже створення інноваційного проєкту: збір необхідної інформації технологічного, управлінського характеру, оформлення документації, погодження її з керівництвом, експертами, науковцями це не частина інноваційної діяльності? Відповідно до Закону ні.

В конструкції «інноваційний проєкт – інноваційний продукт - інноваційна діяльність - інновація - інноваційний продукція» статичним є всі категорії крім інноваційної діяльності.

Якщо перевести поняття «інноваційний проєкт» та «інновація» у площину права інтелектуальної власності, на мить уявити, що це відбувається у цих правовідносинах, то ми побачимо, що інновація може розглядатись як об'єкт права інтелектуальної власності, наприклад, нове виробниче обладнання, а інноваційний проєкт як ідея, яка набула матеріальної форми (ідея створити

інновацію описана в документах, розрахунках, кресленнях, по суті твір). Якщо додати до цього ознаку охороноздатності у вигляді визнання проєкту державою, або, наприклад, керівництвом підприємства, то все це отримує нове «звучання», нову перспективу, нову оболонку, яка надасть підстави захищати інноваційну діяльність механізмами права інтелектуальної власності. А чому ні, якщо на етапі задуму та на етапі отримання результату цього задуму ми маємо справу з творчістю людини?

Закон України «Про інноваційну діяльність», до речі, містить правові норми щодо визнання інноваційного проєкту державною інституцією, а отже наділяє інноваційний проєкт ознакою охороноздатності. В статті 12 Закону зазначено, що державна реєстрація інноваційного проєкту здійснюється за ініціативою суб'єкта інноваційної діяльності [6], в порядку визначеному Кабінетом Міністрів України (стаття 13 Закону), шляхом проведення процедури кваліфікування (експертизи). Позитивним результатом експертизи є занесення інформації про інноваційний проєкт до державного реєстру інноваційних проєктів й видача суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтва про державну реєстрацію.

Важливо, що під час експертизи вирішується питання пріоритетності проєкту: «Інноваційні проєкти з пріоритетних напрямків визнаються пріоритетними інноваційними проєктами». Також Закон закріплює: державна реєстрація інноваційного проєкту не передбачає будь-яких зобов'язань щодо бюджетного кредитування його виконання чи іншої державної фінансової підтримки [6].

Вся ця процедура дуже нагадує процедуру реєстрації авторського права відповідно до статті 11 Закону України «Про авторське право та суміжні права»: «Суб'єкт автор-

ського права може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах й отримати свідоцтво» [8].

Інноваційний проєкт за своєю сутністю – це результат інтелектуальної творчої діяльності інноваторів, це «твір», в якому вони, автори пропозиції, закріплюють свої «мрії» щодо вдосконалення виробництва або суспільного життя.

В Законі України «Про авторське право та суміжні права» дається визначення поняття «службовий твір» – твір створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем. Якщо інноваційний проєкт було створено в таких умовах, то це той самий службовий твір авторського права.

Звичайно, що обмежувати створення інноваційних проєктів тільки трудовими відносинами було б недалекоглядно, отже такі проєкти можуть створювати не тільки наймані працівники, але прості громадяни, наприклад, студентський колектив, школярі. Так в липні 2019 року на Міжнародному науковому конкурсі CASTIC 2019 (China Adolescents Science and Technology Innovation Contest), який тривав з 20 до 26 липня 2019 року на півострові Макао (КНР), українські школярі отримали одну срібну та дві бронзові медалі: срібна медаль - **Олександра Лукіна (Київ)**; бронзова медаль – **Даніїл Осташев (Харків)**; бронзова медаль – **Анастасія Стаханська (Тернопіль)** [9].

Бачимо, що за всіма ознаками інноваційний проєкт схожий на твір: він є результатом творчої діяльності людини, носієм певної інформації, має матеріальну форму фіксації інформації, він має автора й може бути оцінений і включений в цивільний оборот на комерційних умовах. І головне – він має ознаку охороноздатності, тобто визнається

об'єктом правовідносин відповідними органами (особою) за встановленою процедурою, набуває тієї самої ідентифікації, про яку ми писали вище.

Тому вважаємо за необхідне ввести певні зміни та доповнення в законодавство стосовно визначення поняття «інноваційний проєкт», що надасть йому можливість зайняти своє місце серед категорій об'єктів права інтелектуальної власності. По-перше, необхідно привести у відповідність термінологічні визначення цього поняття в Закон України «Про інноваційну діяльність». Не можуть існувати два різних визначення одного поняття. В статті 1 цього Закону це: «комплект документів, що визначає процедуру і комплекс усіх необхідних заходів (у тому числі інвестиційних) щодо створення і реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції», а в статті 12 це: «проєкт, яким передбачаються розробка, виробництво і реалізація інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції». Вважаємо, що визначення «інноваційного проєкту» повинно мати таку дефініцію: «Інноваційний проєкт – це документально оформлена пропозиція щодо розробки, виробництва, впровадження інновації».

Якщо інноваційний проєкт має всі ознаки об'єкта права інтелектуальної власності, необхідно додати його до переліку цих об'єктів. В статтю 420 Цивільного кодексу України та в статтю 8 ЗУ «Про авторське право і суміжні права». Введення цього об'єкту до державної системи правової охорони інтелектуальної власності надасть кращі можливості для організації його створення та ефективного використання.

Крім внесення змін щодо визначення поняття «інноваційний проєкт», вважаємо за необхідне також внести пропозицію відносно реєстрації інноваційного проєкту. Як

ми зазначали вище, на даний момент необхідність державної реєстрації висувається тільки для інноваційних проєктів, які претендують на державну підтримку. Якщо розглядати інноваційний проєкт з позиції, що він є об'єктом права інтелектуальної власності, необхідно також закріпити можливість охороноздатності й для нього в Законі України «Про інноваційну діяльність». Визнання результату інтелектуальної творчості й надання йому правової охорони може відбуватись не тільки шляхом державної реєстрації. Це може, наприклад, бути акт роботодавця, яким визнається інноваційний проєкт. Наказом керівника підприємства може бути не тільки визнано пропозицію інноваційним проєктом, але закріплено шляхи його впровадження. Важливою умовою в наказі також буде, на нашу думку, передбачена відповідна винагорода автору інноваційного проєкту. Це дасть можливість стимулювати інноваційну активність на самому підприємстві, надасть легітимного вигляду всім інноваційним діям, які здійснюються на підприємстві для найкращого залучення інвестицій.

Також треба пам'ятати, що існують дуже багато інноваційних проєктів, які не фінансуються з державного бюджету. Джерелами інвестування інноваційних проєктів можуть бути власні фінансові ресурси підприємства, установи, організації, позики, кошти іноземних та вітчизняних інвесторів. Тому, процедура надання інноваційному проєкту охороноздатності шляхом визнання не може звужуватись тільки державною реєстрацією.

Якщо розглядати інноваційний проєкт як об'єкт права інтелектуальної власності, і якщо такий об'єкт буде доданий до переліку об'єктів авторського права, то відповідно до п. 3 статті 11 Закону України «Про авторське право й суміжні права» особа, яка має

авторське право для сповіщення про свої права може використовувати знак охорони авторського права: латинська літера «с», обведена колом, ім'я особи, яка має авторське право, рік першої публікації твору. Цей знак проставляється на оригіналі й кожному примірнику твору [8].

Відповідно в Закон України «Про інноваційну діяльність» необхідно внести зміни (додати пункт) в статтю 12 цього Закону: «Суб'єкт інноваційної діяльності може зареєструвати інноваційний проєкт у відповідному державному органі. Державна реєстрація інноваційного проєкту обов'язкова, якщо він претендує на державну фінансову підтримку» [6].

Висновки. Для того, щоб автори інноваційних проєктів не тільки були спроможні, але й робили це якісно й «з великим задоволенням» необхідно, щоб державна політика в цій сфері створила сприятливі умови для розвитку інноваційної діяльності, від моменту зародження ідеї до випуску на ринок нових товарів та послуг.

Одним з головних факторів, на нашу думку, який повинен бути в основі цієї державної політики – це адекватне, зрозуміле правове забезпечення інноваційної діяльності. Якість правових норм повинна бути такою, щоб у суб'єктів не виникало непорозуміння відносно їх трактування, застосування тих чи інших правових термінів.

Отже, нами було запропоновано розглядати інноваційний проєкт як об'єкт права інтелектуальної власності, аргументуючи таке віднесення до цієї категорії наявністю

у них ознаки творчості та інших необхідних ознак.

Також ми запропонували нове визначення поняття «інноваційний проєкт» в Законі України «Про інноваційну діяльність», внесли пропозицію щодо внесення змін в Цивільний кодекс України та в Закон України «Про авторське право та суміжні права» відносно переліку об'єктів авторського права а також щодо точного формулювання правової норми в Законі України «Про інноваційну діяльність» стосовно визначення поняття та державної реєстрації інноваційного проєкту.

Ми порушили проблему законодавчого визначення понять «інновація» та «інноваційна діяльність», однак у зв'язку з обмеженою можливістю об'єму статті не надали обґрунтування пропозицій. Це може бути основою для наших подальших наукових розвідок.

Отже, вважаємо що переведення певних складових інноваційної діяльності під «дах» права інтелектуальної власності надасть більше можливостей для розвитку інновацій в суспільстві, надасть певності інноваторам у захисті своїх інноваційних проєктів і інновацій, як об'єктів права інтелектуальної власності. А для цього необхідно усунути законодавчий термінологічний різнобій та подивитись на всю інноваційну діяльність з іншої позиції. Необхідно зрозуміло для громадян викласти в законодавстві дефініції понять, надати їм більш змістовного наповнення, привести їх у відповідність до сучасного життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. [Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15 \(дата звернення 20.02.2020 р.\).](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15)
2. Харитонова О. Об'єкти права інтелектуальної власності та речі, в яких вони втілені: до проблеми співвідношення. Юридичний вісник. 2013. № 1. С. 94-101.

3. Цивільне право України. Загальна частина : підручник / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданика. К. : Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
4. Вахонєва Т. Щодо визначення основних ознак інтелектуальної діяльності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2015. № 6. С. 140-144.
5. Попов В.А. О понятии и признаках объекта авторского права. Проблемы советского авторского права. М. : ВААП, 1979. С. 57-64.
6. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення 20.01.2020 р.).
7. Піхурець О.В., Мельниченко Ю.С. Окремі аспекти використання об'єктів права інтелектуальної власності в інноваційному процесі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2013. Вип. 23. Ч. I. Том 1. С. 249-254.
8. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення 20.02.2020 р.).
9. Українські школярі вперше взяли участь у Міжнародному науковому конкурсі CASTIC – усі вони вибороли призові місця. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinski-shkolyari-vpershe-vzyali-uchast-mizhnarodnomu-naukovomu-konkursi-castic-usi-voni-viboroli-prizovi-miscya> (дата звернення 20.02.2020 р.).